Torsdag 17 september 2020

P9_TA(2020)0227

Maximering av energieffektivitetspotentialen i EU:s byggnadsbestånd

Europaparlamentets resolution av den 17 september 2020 om maximering av energieffektivitetspotentialen hos EU:s byggnadsbestånd (2020/2070(INI))

(2021/C 385/08)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*), särskilt artikel 194,

— med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som parlamentet, rådet och kommissionen tillkännagav gemensamt i samband med toppmötet för rättvisa jobb och tillväxt den 17 november 2017 i Göteborg,

— med beaktande av Parisavtalet, som antogs vid den 21:a partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar den 12 december 2015,

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 december 2019 *Den europeiska gröna given* (COM(2019)0640),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 28 november 2018 *En ren jord åt alla – En europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi* (COM(2018)0773),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 10 mars 2020 *En ny industristrategi för EU* (COM(2020)0102),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 mars 2020 *En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin. För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa* (COM(2020)0098),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 september 2011 *Färdplan för ett resurseffektivt Europa* (COM(2011)0571) och det miljöavtryck för produkter som beskrivs i det meddelandet,

— med beaktande av revisionsrättens särskilda rapport nr 11/2020 av den 28 april 2020 *Energieffektivitet i byggnader: inriktningen på kostnadseffektivitet är ännu inte tillräckligt tydlig*,

— med beaktande av Europeiska rådets slutsatser av den 12 december 2019,

— med beaktande av rådets slutsatser av den 25 juni 2019 om framtiden för energisystemen i energiunionen i syfte att säkerställa energiomställningen och uppnåendet av energi- och klimatmålen till 2030 och därefter,

— med beaktande av Amsterdamavtalet om EU-agendan för städer, som man enades om vid det informella mötet mellan EU:s ministrar med ansvar för stadsfrågor den 30 maj 2016,

— med beaktande av Leipzigstadgan om hållbara städer i Europa, som antogs vid det informella mötet mellan EU:s ministrar med ansvar för stadsutveckling den 24–25 maj 2007,

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2002 av den 11 december 2018 om ändring av direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet ([1]),

([1]) EUT L 328, 21.12.2018, s. 210.

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/844/EU av den 30 maj 2018 om ändring av direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda och direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet ([2]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor ([3]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 ([4]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU ([5]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el ([6]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG ([7]),

— med beaktande av rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet ([8]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område ([9]),

— med beaktande av rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter ([10]),

— med beaktande av sin resolution av den 15 januari 2020 om den europeiska gröna given ([11]),

— med beaktande av sin resolution av den 28 november 2019 om klimat- och miljönödläget ([12]),

— med beaktande av sin resolution av den 14 mars 2019 om klimatförändringar – en europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi i överensstämmelse med Parisavtalet om klimatförändringar ([13]),

— med beaktande av sin resolution av den 25 oktober 2018 om utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen i Europeiska unionen: dags att handla! ([14]),

---

([2]) EUT L 156, 19.6.2018, s. 75.
([3]) EUT L 328, 21.12.2018, s. 82.
([4]) EUT L 328, 21.12.2018, s. 1.
([5]) EUT L 158, 14.6.2019, s. 125.
([6]) EUT L 158, 14.6.2019, s. 54.
([7]) EUT L 88, 4.4.2011, s. 5.
([8]) EUT L 283, 31.10.2003, s. 51.
([9]) EGT L 327, 22.12.2000, s. 1.
([10]) EGT L 206, 22.7.1992, s. 7.
([11]) Antagna texter, P9_TA(2020)0005.
([12]) Antagna texter, P9_TA(2019)0078.
([13]) Antagna texter, P8_TA(2019)0217.
([14]) Antagna texter, P8_TA(2018)0438.

Torsdag 17 september 2020

— med beaktande av sin resolution av den 6 februari 2018 om att påskynda innovationen för ren energi ([15]),

— med beaktande av sin resolution av den 13 september 2016 om en ny marknadsmodell för energimarknaderna ([16]),

— med beaktande av sin resolution av den 13 september 2016 om en EU-strategi för uppvärmning och kylning ([17]),

— med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet,

— med beaktande av betänkandet från utskottet för industrifrågor, forskning och energi (A9-0134/2020), och av följande skäl:

A. Byggnader står för cirka 40 % av energiförbrukningen och 36 % av koldioxidutsläppen i EU, och det är därför avgörande att de totalrenoveras, även etappvis, för att EU:s mål om nettonollutsläpp av växthusgaser 2050 ska uppnås.

B. Byggnadssektorn är den största enskilda energikonsumenten i EU, och 97 % av EU:s byggnadsbestånd är inte energieffektivt: endast 0,2 % av bostadshusen i unionen totalrenoveras varje år, även etappvis, och över 94 % av dagens byggnader kommer att finnas kvar 2050, och de flesta av de hem, skolor och kontor som vi kommer att förfoga över har redan byggts.

C. Rums- och vattenuppvärmning står för omkring 80 % av hushållens energiförbrukning. Hälften av byggnaderna i EU har egna pannor som installerats före 1992 och vars effektivitet är 60 % eller lägre, och 22 % av de egna gaspannorna, 34 % av de direktverkande elvärmarna, 47 % av oljepannorna samt 58 % av kolpannorna är äldre än sin tekniska livslängd.

D. Att öka renoveringstakten till nästan 3 % och renovera 210 miljoner befintliga byggnader skulle kunna skapa upp till 2 miljoner arbetstillfällen ([18]) inom byggsektorn, som står för omkring 9 % av unionens BNP och är en viktig del av återhämtningsstrategin efter covid-19-krisen, och skulle kunna bidra till en ren ekonomi som en del av den europeiska gröna given.

E. EU:s byggnadsbeståndsobservatorium spelar en viktig roll när det gäller att övervaka och förbättra den övergripande energiprestandan för byggnader i EU med hjälp av data som är tillförlitliga, samstämmiga och lätta att jämföra.

F. Alla medborgares livskvalitet kan förbättras om man vidtar åtgärder för att förbättra energieffektiviteten i EU:s byggnadsbestånd, och därför är den främsta utmaningen att minska bördan för de uppskattningsvis 50 miljoner hushåll i Europeiska unionen som lever i energifattigdom, sänka energiräkningarna och tillhandahålla bekväma och rimligt prissatta, energieffektiva bostäder för alla.

([15]) EUT C 463, 21.12.2018, s. 10.
([16]) EUT C 204, 13.6.2018, s. 23.
([17]) EUT C 204, 13.6.2018, s. 35.
([18]) Ürge-Vorsatz, Diana, Tirado-Herrero, Sergio, Fegyverneky, Sándor, Arena, Daniele, Butcher, Andrew and Telegdy, Almos, *Employment Impacts of a Large-Scale Deep Building Energy Retrofit Programme in Hungary*, 2010; Janssen, Rod and Staniaszek, Dan, *How Many Jobs? A Survey of the Employment Effects of Investment in Energy Efficiency of Buildings*, The Energy Efficiency Industrial Forum, 2012.

G. Världshälsoorganisationen (WHO) uppskattar att människor tillbringar omkring 90 % av sin tid inomhus i bostadshus och övriga byggnader och att över en halv miljon européer dör i förtid varje år på grund av lågkvalitativ inomhusluft ([19]). Korrekt ventilation med hjälp av öppna fönster förbättrar luftkvaliteten i hemmen och släpper in naturligt dagsljus, vilket gör bostäderna mer hälsosamma. Detta har blivit särskilt viktigt under den nuvarande covid-19-krisen.

H. Europaparlamentet har begärt att ”energieffektivitetsdirektivet och direktivet om byggnaders energieffektivitet ska revideras i linje med EU:s ökade klimatambitioner, och att genomförandet av dem ska stärkas genom bindande nationella mål” ([20]).

I. Det krävs investeringar på minst 282 miljarder euro för renoveringen av det europeiska byggnadsbeståndet, liksom en smart kombination av strikt genomförande av befintlig politik, nya politiska initiativ för att fasa ut byggnader med sämst energiprestanda, ytterligare och tillräckliga finansieringsmekanismer samt investeringar i innovativa lösningar för att vi ska få ett energieffektivt byggnadsbestånd och uppnå unionens energieffektivitetsmål för 2030.

J. Programmen för integrerad renovering syftar till att vara heltäckande, prioritera energieffektivitet och inriktas på de bredare ekosystemen runt bostadsområdena, med höga energiminskningsmål för enskilda byggnader. De bygger på bästa praxis och anses vila på följande tre hörnpelare:

a) Byggnadstypologi och byggmaterial som kräver ingående kunskaper om byggnaders ålder, användning och byggmetod, deras energibesparingspotential samt en beskrivning av vilka material som ska användas under hela renoveringen, inbegripet deras miljöpåverkan.

b) Tillhandahållande av och tillgång till hållbara energikällor, det vill säga förnybar energi på plats och i närheten, inbegripet fjärrvärme- eller fjärrkylsystem eller användning av byggnaders värmelagringskapacitet, tjänster för elöverföring från fordon till X samt andra flexibilitetsalternativ som möjliggör sektorsintegration.

c) Vinsterna för lokalsamhällena/samhället, det vill säga lokalsamhällenas integrering i alla projekt och program för energirenovering i syfte att komma till rätta med problem såsom energifattigdom, brist på tekniska och/eller finansiella resurser samt informationsluckor.

K. Genomförandet av denna trepelarstrategi säkerställer att man vid utformningen och genomförandet av programmen för integrerad renovering inriktar sig på de mer övergripande vinster som energirenoveringarna kan erbjuda människor och lokalsamhällen, såsom energieffektivitet, klimatresiliens, näringslivets konkurrenskraft, hållbarhet, social delaktighet samt tillgänglighet.

Bostadsområden och lokalsamhällen

1. Europaparlamentet framhåller den roll som bostadsområden, lokalsamhällen samt andra aktörer, exempelvis lokala och regionala myndigheter samt små och medelstora företag, spelar i programmen för integrerad renovering såsom en heltäckande renoveringsstrategi för att byggsektorn ska bli mycket energieffektiv och klimatneutral senast 2050, i linje med direktivet om byggnaders energiprestanda.

2. Europaparlamentet efterlyser en heltäckande och inkluderande byggnads- och renoveringspolitik som bidrar till EU:s klimatmål, omfattar program för integrerad renovering där man integrerar lokala värdekedjor, sociala tjänster och överkomliga priser, smart beredskap, en tillfredsställande, hälsosam inomhusmiljö och miljökvalitet, rörlighet samt

([19]) Världshälsoorganisationen 2018: *Over half a million premature deaths annually in the European Region attributable to household and ambient air pollution* (Över en halv miljon förtida dödsfall varje år i den europeiska regionen kan hänföras till luftföroreningar i hemmen och omgivningarna).

([20]) Europaparlamentets resolution av den 15 januari 2020 om den europeiska gröna given, Antagna texter, P9_TA(2020)0005.

byggnaders tekniska, industriella och energieffektiva funktioner, möjliggör produktion och utbyte av förnybar energi på plats eller i närheten, liksom flexibilitet på efterfrågesidan, och utnyttjar överskottsvärme och överskottskyla från närliggande industrianläggningar, lokala transportsystem eller vattenvägar, när detta är ett hållbart alternativ.

3. Europaparlamentet betonar att medborgarna spelar en viktig roll i renoveringen av bostadsbeståndet och att man måste ta fram effektiva verktyg och bästa praxis och göra all information och kunskap tillgänglig på lokal nivå, inbegripet om de tekniska möjligheter (dvs. smarta mätare) som erbjuds konsumenterna. Parlamentet framhåller också energigemenskapernas betydelse när det gäller att samla medborgarna, informera dem och få dem att påbörja egna renoveringar och/eller börja producera förnybar energi, och efterlyser ett omfattande paket med politiska åtgärder för att utvidga dessa strategier.

4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bedöma effekterna av gentrifiering och av att människor vräks från sina bostadsområden under förevändning att de ska renoveras samt skillnader mellan könen och situationen för utsatta medborgare. Parlamentet anser att en gemenskapsstrategi, utöver skyddsåtgärder på lagstiftningsnivå, skulle kunna bevara befintliga samhällen och skapa incitament som är nödvändiga för att maximera energieffektiviteten och utnyttja de privata och offentliga investeringar som krävs. Parlamentet betonar att de mest utsatta människorna måste stödjas genom att man ger dem tillgång till värdiga levnadsvillkor, komfort och hälsa, och framhåller subventionerade boendens viktiga roll.

5. Europaparlamentet understryker att äganderätten till byggnader, hyreslagar, antalet bostadsägare och hyresgäster samt investeringsmöjligheter och stödsystem för boende skiljer sig åt mellan medlemsstaterna. Parlamentet anser att en strategi som går ut på en ”renoveringsvåg” måste ta hänsyn till de olika omständigheter som är relevanta för varje enskild medlemsstat, även i enlighet med de integrerade nationella energi- och klimatplanerna. Parlamentet understryker särskilt att renoveringar inte bör få leda till alltför betungande kostnader för hyresgästerna.

6. Europaparlamentet betonar den omfattande energifattigdomen i EU, som uppskattas beröra omkring 50 miljoner hushåll ([21]). Parlamentet betonar att renoveringsvågen och framtida initiativ med anknytning till den bör ha som ett centralt mål att sätta stopp för energifattigdomen och säkerställa sunda och säkra levnadsvillkor för alla. Parlamentet välkomnar kommissionens avsikt att ägna särskild uppmärksamhet åt renovering av energifattiga hushåll och understryker vikten av att anta energibesparande åtgärder och att främja energieffektiva konsumtionsvanor och beteendeförändringar. Parlamentet betonar att den offentliga sektorn måste vara en föregångare på detta område.

7. Europaparlamentet betonar de samlade kontaktpunkternas omedelbara framgång i samband med energirenovering av byggnader såsom insynsvänliga och tillgängliga rådgivningsverktyg för kunden, vilka främjar samling av projekt och reproducerbara modeller samt information om tredjepartsfinansiering, samordnar och bistår vid renoveringar samt bidrar med kapacitetsuppbyggnad till kommuner och aktivt involverar lokala aktörer, t.ex. energisamhällen, konsumentorganisationer, lokala näringslivsorganisationer, däribland från byggindustrin, och bostadsrättsföreningar under hela förloppet.

8. Europaparlamentet påminner om att det krävs både offentliga och privata insatser för att uppnå konkreta resultat när det gäller det befintliga byggnadsbeståndets energieffektivitet. Parlamentet understryker att man inte enbart måste inrätta utan även upprätthålla rådgivningstjänster via samlade kontaktpunkter för att fortlöpande kunna förse marknaden med projekt, inbegripet småskaliga projekt. Parlamentet anser att inrättandet av en samlad kontaktpunkt på regional eller lokal nivå kommer att förbättra tillgången till finansieringsmekanismer.

9. Europaparlamentet välkomnar det förslag om öppna plattformar som ingår i den europeiska gröna given. Parlamentet understryker att dessa måste vara insynsvänliga och inkluderande, omfatta flera nivåer och ett brett spektrum av intressenter samt göra det möjligt att överbrygga splittringen inom byggsektorn. Parlamentet påminner om att plattformarna måste verka för att målet om ett mycket energieffektivt och koldioxidsnålt byggnadsbestånd ska uppnås senast 2050 och anser att de bör vara ett verktyg för att åtgärda hindren för renovering och engagera medborgarna för att uppnå samförstånd utifrån behoven i lokalsamhället.

([21]) Kommissionens meddelande *Den europeiska gröna given* (COM(2019)0640) av den 11 december 2019.

10. Europaparlamentet understryker att regionala plattformar bör fastställa mätbara mål, arbeta utifrån färdplaner och anordna regelbundna utbyten med befintliga samordnande handlingsplattformar för energieffektivitetsdirektivet, direktivet om byggnaders energiprestanda och direktivet om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor ([22]) samt med befintliga byråer och organ i medlemsstaterna för att maximera sin genomslagskraft. Parlamentet är övertygat om att plattformarna är ett viktigt verktyg för genomförande av integrerade program för byggnadsrenovering och stödja medlemsstaterna i genomförandet av deras långsiktiga renoveringsstrategier.

11. Europaparlamentet noterar den nya Leipzigstadgan som ska antas under det tyska ordförandeskapet och delar uppfattningen att städer spelar en viktig roll när det gäller att radikalt minska växthusgasutsläppen och öka energieffektiviteten. Parlamentet anser att byggnadsrenoveringarna i stor utsträckning kommer att bidra till dessa mål och samtidigt främja rättvisa, gröna och produktiva städer med hjälp av motståndskraftiga bostadsområden. Parlamentet uppmanar det tyska rådsordförandeskapet, kommissionen och medlemsstaterna att se till att städer har direkt tillgång till de finansieringsresurser som krävs för renoveringsåtgärder, särskilt med tanke på att ekonomin kommer att behöva återhämta sig.

12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anta en politik som underlättar program för integrerad renovering på gemenskapsnivå och regional nivå i de medlemsstater som genomför totalrenoveringar, inbegripet totalrenoveringar som utförs etappvis, och som tar hänsyn till byggnaders behov på ett inkluderande och interaktivt sätt. Parlamentet betonar möjligheten att säkerställa fler lösningar för förnybar energi på plats och i närheten eller mekanismer för efterfrågeflexibilitet genom programmen för integrerad renovering. Parlamentet uppmanar kommissionen att intensifiera arbetet med borgmästaravtalet för klimat och energi och EU:s stadsfacilitet, EU City Facility. I detta sammanhang betonar parlamentet dessutom hur oerhört viktiga agendan för städer och partnerskapet för städer är.

13. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ge sina lokala förvaltningar befogenhet att genomföra program för integrerad renovering i bostadsområden och lokalsamhällen, där man samtidigt sätter medborgarna i centrum och på lämpligt sätt förenar renoveringarna med bevarandet av Europas materiella historiska arv (monument och byggnader) och föreskriver att de lokala myndigheterna ska ge återkoppling om uppnådda resultat och om bästa praxis för framtida utformning av politiken på nationell nivå.

14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att skapa en ram för att åtgärda delade incitament, till exempel genom tillhandahållande av korrekt information, lämpliga incitament och effektiv tillsyn ([23]), och att i tillräcklig utsträckning beakta familjer och lokalsamhällen som lever i energifattigdom, med hjälp av ett regelverk för att förhindra vräkning från bostäder under förevändning att dessa ska renoveras, till exempel genom att kräva att en lämplig andel av totalrenoverade bostadsarealer ska reserveras för dem, eller genom att prioritera byggnader med högre energiförbrukning eller energiläckage vid utformning av program för integrerad renovering, och genom att begränsa hyreshöjningar, under förutsättning att detta inte minskar möjligheterna att genomföra energieffektivitetsrenoveringar.

15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en stödtjänst för medborgarledda renoveringsprojekt samt utfärda genomföranderiktlinjer till medlemsstaterna om de principer om stödjande ramverk och lika villkor för energigemenskaper som införs genom elmarknadsdirektivet ([24]) och direktivet om förnybar energi, så att ett framgångsrikt genomförande säkerställs och nyttan av medborgarnas energiprojekt erkänns fullt ut.

16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att omedelbart upprätta plattformar i enlighet med vad som anges i meddelandet om den europeiska gröna given, och som en nyckelprioritering inkludera dessa plattformar i programmen för integrerad renovering. Parlamentet betonar att programmen för integrerad renovering bör åtföljas av EU-initiativ för att sprida bästa praxis i fråga om programmens reproducerbarhet, kapacitetsspridning, sektorsintegrering och skyddsåtgärder för samhällen i energifattigdom, i linje med åtagandena i direktivet om byggnaders energiprestanda.

([22]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2002 av den 11 december 2018 om ändring av direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet (EUT L 328, 21.12.2018, s. 210). Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/844 av den 30 maj 2018 om ändring av direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda och av direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet (EUT L 156, 19.6.2018, s. 75). Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82).

([23]) Castellazzi, L., Bertoldi, P., Economidou, M., *Overcoming the split incentive barrier in the building sectors: unlocking the energy efficiency potential in the rental & multifamily sectors*, Luxemburg, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2017, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101251/ldna28058enn.pdf

([24]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (EUT L 158, 14.6.2019, s. 125).

Torsdag 17 september 2020

Ekonomi

17. Europaparlamentet vill betona att det förekommer betydande hinder för investeringar, exempelvis startkostnader, komplicerade finansieringssystem, delade incitament (problemet hyresgäster–ägare), medellånga/långa återbetalningsfrister, rättsliga och administrativa hinder, även för byggnader med flera ägare, utformningen av befintliga stöd och avsaknaden av en förutsägbar och ambitiös politisk ram.

18. När det gäller återhämtningen efter covid-19-pandemin och dess inverkan på offentliga och privata finanser betonar Europaparlamentet att systemen för finansiering bör uppmuntra och prioritera totalrenoveringar, även de som utförs etappvis, för att klimatneutralitetsmålen för 2050 ska uppnås, genom lämpliga incitament och mål i syfte att uppnå ett mycket energieffektivt och koldioxidsnålt byggnadsbestånd. Enligt parlamentet är detta en förutsättning för att man ska kunna betrakta byggnadsrenoveringar som hållbara långsiktiga investeringar. Parlamentet understryker betydelsen av indikatorer för kostnadseffektivitet, inbegripet sidovinster, i detta avseende.

19. Europaparlamentet betonar att medlemsstaterna bör tillhandahålla tydliga riktlinjer och skissera mätbara, riktade åtgärder samt främja lika tillgång till finansiering, även för de segment inom det nationella byggnadsbeståndet som har sämst prestanda, energifattiga konsumenter, subventionerade bostäder och hushåll som omfattas av problem på grund av delade incitament, samtidigt som hänsyn tas till överkomligheten.

20. Europaparlamentet betonar att bostadsägare, bland dem i synnerhet energifattiga låginkomsttagare, samt bostadsföreningar och bostadskooperativ, allmännyttiga bostadsföretag och lokala myndigheter bör få stöd att göra byggnadsbeståndet och den bebyggda miljön klimatresilienta, exempelvis med bidrag eller finansieringsinstrument, utgående från additionaliteten mellan anslag ur den fleråriga budgetramen, nationella budgetar och källor från den privata sektorn.

21. Europaparlamentet anser att finansieringen för energieffektivitetsrenoveringar måste prioriteras i varje berörd europeisk fond, liksom en stark samordning för att hitta synergier, underlätta blandfinansiering, kombinera projekt och bygga upp projektplanering för att säkerställa att medlen utnyttjas i tid. Parlamentet uppmanar finansinstituten att avsätta avsevärda belopp för kapacitetsuppbyggnad och tekniskt stöd. Parlamentet understryker att det krävs minst 75 miljarder euro per år för EU-incitament, utöver kontinuerlig och stabil finansiering på europeisk, nationell och regional nivå samt privata investeringar, för att säkerställa totalrenoveringar som syftar till ett mycket energieffektivt och koldioxidsnålt byggnadsbestånd till 2050. Parlamentet uppmanar medlagstiftarna att säkerställa nödvändig finansiering inom ramen för den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa, inte minst för att hjälpa dem i samhället som skulle dra störst nytta av renoveringar.

22. Europaparlamentet välkomnar beläggen för att det finns prispremier för mycket energieffektiva byggnader ([25]), vilket garanterar att fastighetsägare får avkastning på sina investeringar, men inser behovet av minskade kostnader för bostäder, byggande och renovering i allmänhet.

23. Europaparlamentet betonar att tillräcklig och enkel tillgång till kredit och finansiering måste säkerställas för att hjälpa små och medelstora företag, lokalsamhällen och familjer att genomföra de renoveringar av det befintliga byggnadsbeståndet som krävs.

24. Europaparlamentet välkomnar de olika möjligheter för finansiering av byggnadsrenovering som finns tillgängliga, såsom gröna subventioner och skatte- och låneincitament. Parlamentet erkänner de europeiska struktur- och investeringsfondernas (ESI-fondernas) roll i finansieringen av energieffektivitetsprojekt och i fastställandet av energieffektivitet som ett särskilt mål för regional utveckling under perioden 2021–2027. Parlamentet understryker Europeiska investeringsbanksgruppens roll när det gäller att tillhandahålla lån, garantier och finansieringsinstrument, såsom instrumentet för privat finansiering för energieffektivisering (PF4EE) och garantiinstrumentet för smart finansiering för smarta byggnader samt InvestEU-fonden, som även gör det möjligt att finansiera renoveringsprojekt som avser subventionerade bostäder.

([25]) Hyland, Marie, Lyons, Ronan, Lyons, Sean, *The value of domestic building energy efficiency – evidence from Ireland*, *Energy Economics*, Vol. 40, 2012; Mangold, Mikael, Österbring, Magnus, Wallbaum, Holger, Thuvander, Liane, Femenias, Paula, *Socio-economic impact of renovation and retrofitting of the Gothenburg building stock*, *Energy and Buildings*, Vol. 123, 2016.

25. Europaparlamentet framhåller medlemsstaternas beprövade metoder, såsom utnyttjande av avkastningen från EU:s system för handel med utsläppsrätter, blandfinansiering, tillgodoseende av låginkomsthushållens behov samt användning av EU:s regionalfonder som garantier och revolverande fonder. Parlamentet betonar att det är möjligt att finansiera utbildningar på områdena förnybar energi samt energi- och resurseffektivitet genom Fonden för en rättvis omställning.

26. Europaparlamentet understryker att fondernas utnyttjandegrad måste ökas genom att hinder undanröjs, särskilt genom tekniskt bistånd, mindre komplicerade kriterier samt förenkling av blandfinansieringen med andra fonder. Parlamentet beklagar att projekten inom ramen för europeiskt lokalt energistöd (Elena) fortfarande är stora och att mindre projekt och projekt som berör lokalsamhällen behöver mer stöd och kombinering. Parlamentet anser att EU:s stadsfacilitet skulle kunna vara en mycket kraftfull stödmekanism för städer vid utarbetandet av program för integrerad renovering, att den bör fortsätta och att den även bör stödja mindre projekt.

27. Europaparlamentet inser betydelsen av bidrag för forskning och innovation. Parlamentet anser att programmen för integrerad renovering måste få kontinuerlig och stabil finansiering från såväl europeiska som nationella källor som inte upphör till följd av olika budgetplaneringsåtgärder.

28. Enligt Europaparlamentet måste medlemsstaterna se till att alla program för integrerad renovering avsätter medel för att undanröja energifattigdomen, liksom de tillgänglighets- och infrastrukturrelaterade samt tekniska hindren för utsatta personer och låginkomsthushåll, och ger dem möjlighet att dra nytta av lämpliga, hälsosamma och energieffektiva bostäder samt delta i programmen för renovering av bostadsområden. Parlamentet vill att bästa praxis tas fram och delas med innovativa finansieringsinstrument såsom finansiering genom och system för lån som återbetalas via försörjningfakturan, inbegripet energieffektiva hypotekslån, EuroPace-lån och RenOnBill-lån.

29. Europaparlamentet noterar både de regionala myndigheternas och Europeiska investeringsbankens roll när det gäller att tillhandahålla ekonomiskt stöd genom lån från den offentliga sektorn som kommer att uppmuntra kommersiella banker, pensionsfonder och den privata sektorn, särskilt små och medelstora företag, att investera mer i renovering av byggnader, till exempel genom offentliga kreditgarantier och innovativa finansieringsmetoder.

30. Europaparlamentet erkänner den roll som nya affärsmodeller såsom avtal om energiprestanda, medborgarledda renoveringar, energigemenskaper och energitjänsteföretag kan spela i samband med renoveringar och särskilt finansiering utanför balansräkningen för subventionerade bostäder, bostadsbolag och företagsparker. Parlamentet understryker att finansieringsnivån måste kopplas till den uppnådda energieffektivitetsnivån, i enlighet med vad som föreskrivs i direktivet om byggnaders energiprestanda, och föreslår att en premie införs för plusenergihus. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att utfärda genomföranderiktlinjer för de relevanta bestämmelserna i paketet om ren energi för alla i EU, och i synnerhet att inrätta ett stödjande ramverk genom att föreskriva regelbundna samråd för att skapa förståelse för marknadens behov, uppmuntra blandfinansiering av privata och offentliga medel, användning av tydliga kontraktsmallar samt särskilda upphandlingsförfaranden med ytterligare förtydliganden av hur offentliga investeringar i byggnadseffektivitet ska redovisas korrekt.

31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över målen för energieffektivitet uppåt, i enlighet med kraven i energieffektivitetsdirektivet, inledningsvis genom att utöka det överordnade målet för 2030 på grundval av en korrekt konsekvensbedömning och på ett förutsägbart sätt, och att föreslå en minsta årliga renoveringstakt för byggnader och politiska åtgärder som säkerställer totalrenoveringar, däribland etappvisa, som skapar ekonomiska incitament och investeringsstabilitet.

32. Europaparlamentet uppmanar EU-institutionerna att se till att det i de respektive fonderna i den nya fleråriga budgetramen avsätts särskilda belopp för energieffektivitet och renovering av byggnader, med tydliga villkor och tidsramar och tekniskt stöd för att säkerställa en lämplig utnyttjandegrad. Parlamentet betonar vikten av EU-garantier för investeringar, blandade finansieringskällor samt inslag av bidrag för att skapa incitament för bostadsrenoveringar i energieffektivitetssyfte. Parlamentet framhåller att Europeiska fonden för strategiska investeringar (som ska ersättas av InvestEU) har haft en viktig uppgift och fungerat som en framgångsrik modell. Parlamentet vill att man prioriterar finansieringen av byggnaders energieffektivitet inom ramen för InvestEU:s del för hållbar infrastruktur, och att särskilda belopp öronmärks för energieffektivitet som ett särskilt mål för regional utveckling som måste återspeglas i medlemsstaternas respektive partnerskapsavtal med kommissionen.

33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undanröja finansiella och icke-finansiella hinder för högre utnyttjandegrader av de regionala medel som avsatts för integrerade renoveringar av byggnader senast 2021.

Torsdag 17 september 2020

34. Europaparlamentet efterlyser ökade resurser från Elenainstrumentet och Europeiska investeringsbanken i syfte att ge lokala myndigheter skräddarsytt och direkt ekonomiskt och tekniskt stöd samt medlemsstaterna särskild vägledning inom ramen för återhämtningsplanerna efter covid-19.

35. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka möjligheten att utnyttja intäkter från utsläppshandelssystemet för energieffektivitetsinsatser som byggnadsrenovering, bland annat genom mekanismer som skyddar mot fluktuationer, och möjligheten att avsätta en del av auktionsintäkterna på EU-nivå. Parlamentet uppmanar Europeiska investeringsbanken och nationella finansinstitut att tillhandahålla projektutvecklare stöd under hela projektcykeln och införa en fast bidragsandel i syfte att göra det lockande och ekonomiskt överkomligt för medborgarna att renovera.

36. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att skapa flexibla modeller för samverkanseffekterna mellan olika program och instrument för finansiering av energieffektivitet i byggnader. Parlamentet efterlyser dessutom, i enlighet med revisionsrättens rapport ([26]), ett kostnadseffektivt tillvägagångssätt för energieffektivitetsrenovering av byggnader. Parlamentet uppmuntrar en ingående övervakning av de operativa programmens kostnadseffektivitet baserat på kostnaderna per insparad koldioxidenhet. Parlamentet anser även att kommissionen bör se till att de nationella förvaltningarna respekterar principerna om kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet, dels för att spara energi, dels för lönsamhetens skull, när de beviljar renoveringsprojekt EU-medel.

37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ytterligare underlätta offentlig-privata partnerskap (OPP) såsom PF4EE, som avser smart och hållbar finansiering, och att fastställa potentiella lokala investeringskoncept.

38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över EU:s regler om statligt stöd, även när det gäller investeringar som görs av små och medelstora företag, i syfte att skapa ett stödjande ramverk för energieffektivitetsåtgärder och främja program för integrerad renovering, inbegripet installation eller renovering av fjärrvärmesystem genom förenklade förfaranden och lämpliga tröskelvärden, samt system för skrotning av uppvärmningsanordningar som använder fossila bränslen, liksom ineffektiva anordningar, när dessa byts ut mot enskilda eller gemensamma uppvärmningssystem som använder förnybar energi eller överskottsvärme. Parlamentet understryker dock att alla översyner av EU:s regler om statligt stöd i första hand måste bidra till likabehandling och ökad konkurrens.

Bygg- och anläggningsteknik och byggmaterial

39. Parlamentet betonar behovet av att minska kostnaderna, påskynda varaktigheten, effektiviteten, tillförlitligheten och integrationen för att utöka programmen för integrerad renovering genom att skapa öppna och konkurrenskraftiga renoveringsmarknader, industriellt framställda, hållbara prefabricerade element, och erkänna den befintliga teknikens potential när det gäller att integrera förnybara energikällor i byggmaterial, som kan användas som mångfunktionella beklädnadselement för renovering av det befintliga byggnadsbeståndet, samt för att delta i serie- och distriktsrenoveringar. Parlamentet understryker betydelsen av prefabricering av komponenter på annan plats för att påskynda, skala upp och öka kostnadseffektiviteten. Parlamentet konstaterar att det finns bästa praxis för renovering av olika byggnadstyper i medlemsstaterna, som nu behöver mångfaldigas och användas i högre grad för att man ska uppnå resultat. Parlamentet betonar fördelarna med ökade forskningsinsatser på detta område.

40. Europaparlamentet betonar att det är viktigt med flexibilitet vid valet av teknik som ska utnyttjas för renoverings- och anläggningsarbeten. Parlamentet anser att all tillgänglig teknik bör tillämpas i en målinriktad strategi för att påskynda utfasningen av fossila bränslen ur byggnadsbeståndet. Parlamentet framhåller att användningen av förnybar energi spelar en avgörande roll för denna utfasning, och betonar vikten av koldioxidsnål fjärrvärme och fjärrkylning med integrerad lagring för mer sammankopplade och integrerade samhällen. Därför uppmanar parlamentet kommissionen och medlemsstaterna att aktivt främja och tillhandahålla incitament för en fullständig integrering av förnybar energi i byggsektorn.

41. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja forsknings- och utvecklingsprogram om energieffektiva byggmaterial och efterlyser, med beaktande av den sociala situationen, överkomliga uppvärmningssystem som baseras på förnybar energi och genomförs på landsbygden och i avlägsna områden. Parlamentet hänvisar till de beprövade metoder som tillämpas i Danmark för att minska koldioxidutsläppen i samband med uppvärmning med hjälp av gemenskapsägda fjärrvärmenät som drivs med solvärme, värmepumpar och biomassa.

([26]) Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 11/2020 av den 28 april 2020 *Energieffektivitet i byggnader: inriktningen på kostnadseffektivitet är ännu inte tillräckligt tydlig*, https://www.eca.europa.eu/sv/Pages/DocItem.aspx?did=53483

42. Europaparlamentet betonar behovet av att informera konsumenterna och uppmuntra dem att ersätta gammal, ineffektiv värme- och kylteknik med moderna, högeffektiva och förnybara lösningar, särskilt när beslut om ersättningsmöjligheter fattas, samtidigt som man erkänner att fossila bränslen, särskilt naturgas, för närvarande ingår i byggnaders värmesystem. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att föreslå skrotningssystem i enlighet med den cirkulära ekonomin och att använda effektivitetsmärkning och rådgivning vid regelbundna kontroller för att påskynda ersättningsmöjligheterna. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att upprätta en färdplan för att fasa ut teknik för uppvärmning och kylning som baseras på fossila bränslen såsom en del av deras nationella energi- och klimatplaner.

43. Europaparlamentet understryker EU:s ledande ställning när det gäller att bygga integrerade solceller. Parlamentet föreslår att teknik för förnybar energi generellt ska erkännas som en viktig strategisk värdekedja, och föreslår dessutom att det inrättas ett europeiskt program för solfångartak inför den kommande renoveringsvågen.

44. Europaparlamentet betonar betydelsen av att principen om att sätta energieffektivitet främst inlemmas i all politik och alla åtgärder, även i samband med arbetet för att minska konsumtionen av energi för uppvärmning, kylning, varmvatten, belysning och ventilation, samtidigt som den efterfrågan som återstår tillgodoses med hjälp av el från förnybar energi i kombination med värmepumpar eller effektiva fjärrvärme- och fjärrkylningssystem, samt i samband med belastningsstyrning och flexibilitet.

45. Europaparlamentet betonar behovet av att avlägsna hinder samt förbättra tillgången till elnätet, däribland behovet av harmonisering och förenkling av tillstånd för små och medelstora företag, och understryker behovet av att planera program för integrerad renovering i syfte att uppnå samverkanseffekter, till exempel när det gäller att skapa tillgänglighet, seismisk säkerhet och brandsäkerhet, elektromobilitet (inbegripet förinstallerade kablar och laddningsstationer för elfordon) samt förbättra byggnaders motståndskraft mot klimatförändringar, bland annat genom att skapa grönområden, tak och väggar som förbättrar vattenförvaltningen och bidrar till att öka den biologiska mångfalden i städerna.

46. Europaparlamentet påminner om att brandsäkerhetsaspekter bör beaktas vid utformning, val av material, anläggning, renovering och drift av byggnader för att förbättra förebyggande, upptäckt, tidiga insatser för att hejda bränder, evakuering, brandcellsindelning, strukturell säkerhet och brandbekämpning, liksom relevant kompetens hos de yrkesverksamma som arbetar med utformningen, anläggningen och renoveringen.

47. Europaparlamentet anser att energieffektiva byggnader bör vara hälsosamma, överkomliga, säkra och hållbara. Parlamentet betonar vikten av inbyggd energi, hållbarhet i byggnader, resurseffektivitet, värmekomfort, bättre luftkvalitet, ett hälsosamt inomhusklimat och livscykeltänkande, i linje med den cirkulära ekonomin, samt behovet av att strategin för en hållbar byggd miljö är heltäckande och integrerad. I detta sammanhang betonar parlamentet vikten av att ta med passiva och naturliga inslag i utformningen av byggnader och den enorma potentialen att utnyttja byggnaders ytskikt för att omvandla den byggda miljön till en decentraliserad producent av förnybar energi, och därmed skona mark och landskapsområden.

48. Europaparlamentet betonar behovet av att avfallsgenereringen inom bygg- och rivningsindustrin förvaltas och minskas korrekt. Parlamentet noterar att insamlings- och retursystem och sorteringsanläggningar bör skapas för att säkerställa lämplig och säker hantering av allt byggavfall, samt för återvinning eller återanvändning av byggmaterial, för säker hantering, avlägsnande och ersättning av farliga ämnen i avfallsflöden, i syfte att skydda boendes och arbetstagares hälsa samt miljön. Parlamentet anser att det bör införas ett märkningssystem för den cirkulära ekonomin (s.k. kretsloppsmärkning), baserat på miljönormer och miljökriterier för material utgående från i vad mån de kan återinföras på ett enkelt sätt och med låg energi i värdekedjan, i synnerhet med beaktande av sekundära råvarors roll. Parlamentet konstaterar att den befintliga strategin för miljöproduktdeklaration måste utökas och bör användas som underlag för bedömning av byggnader, såsom nivåramverket. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå konkreta åtgärder i dessa frågor som en del av handlingsplanen för den cirkulära ekonomin och strategin för en hållbar bebyggd miljö.

49. Europaparlamentet understryker att städer kommer att få uppleva allt högre sommartemperaturer på grund av klimatförändringarna. Parlamentet betonar dessutom att lösningar med grön infrastruktur är till nytta på många sätt, i och med att de förbättrar luftkvaliteten, komforten och klimatresiliensen, avsevärt minskar energibehoven, bidrar till att återställa vattnets kretslopp och stödja den biologiska mångfalden i stadsområden, samtidigt som de bidrar till principerna för den cirkulära ekonomin. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stimulera användning av naturliga, koldioxidsnåla byggmaterial, utbyggnad av gröna tak och väggar, svala ytor och annan passiv teknik under större renoveringar av byggnader och när nya byggnader uppförs. Parlamentet uppmanar kommissionen att beakta dessa överväganden och arbeta för gröna infrastrukturlösningar och inslag av biologisk mångfald i samband med initiativet om renoveringsvågen.

Torsdag 17 september 2020

50. Europaparlamentet påminner om att hållbara byggmaterial såsom certifierat trä är avgörande för att koldioxidsnåla och långlivade byggnadsbestånd ska uppnås, och att det vid anläggningen uppstår möjligheter att lagra koldioxid i biobaserade byggprodukter inom gränserna för hållbar tillgänglighet.

51. Europaparlamentet betonar vikten av att se över de befintliga harmoniserade standarderna så att de också omfattar byggprodukters hållbarhetsprestanda, i överensstämmelse med den gemensamma europeiska strategin för livscykelberäkning och befintliga europeiska standarder, det vill säga EN 15978 för byggnader och EN 15804 för byggprodukter. Parlamentet betonar att man vid utformning av renoveringar bör optimera energi- och klimateffekterna under byggnadens hela livscykel i linje med den cirkulära ekonomins mål, genom att hänsyn tas till effekterna av tillverkning, användning och utformning som syftar till återvinningsbarhet, återvinning av byggprodukter och avfall samt den utrustning som krävs för reparationen. Parlamentet uppmanar kommissionen att behandla dessa i strategin för den cirkulära ekonomin och att senast 2021 se över förordning (EU) nr 305/2011 om harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter ([27]) för att göra det möjligt för den inre marknaden för dessa produkter att fungera väl och belöna teknisk forskning och innovation som syftar till att stödja renoveringar och anläggningar av byggnader med hög energieffektivitet.

52. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ytterligare identifiera bästa praxis i fråga om program för integrerad renovering i syfte att även inbegripa historiska byggnader och kulturarvsbyggnader. Parlamentet erkänner att kulturarvsbyggnaderna är unika och sårbara, och anser att byggnadsskyddet i de flesta fall kan gå hand i hand med ökad energiprestanda, samtidigt som man bör betona att renoveringar av kulturarvsbyggnader alltid bör ske i enlighet med nationella bevaranderegler, 1964 års Venedigfördrag för konserveringen och restaureringen av monument och platser samt den ursprungliga arkitekturen.

53. Europaparlamentet understryker behovet av att verkliga energibesparingar säkerställs genom att de verifieras av certifierade experter och att energiprestandan övervakas efter renoveringen, eftersom detta kommer att säkerställa högkvalitativa renoveringar, bättre investeringsmöjligheter och ökad kostnadseffektivitet ([28]).

54. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att maximera och främja återanvändningen, återvinningen och återställandet av material, inbegripet i samband med sina upphandlingsstrategier samt offentligt finansierade renoverings- och anläggningsprojekt, exempelvis genom att se över målen för miljöanpassad offentlig upphandling ([29]), rationalisera energieffektivitets- och miljökriterierna och de sociala kriterierna för byggnadsrenoveringar samt se till att lika villkor säkerställs vid offentliga upphandlingar. Parlamentet påminner om vikten av att använda byggmaterial från lokala källor för att bevara byggnadstraditioner, säkerställa att materialen är bäst lämpade för varje enskild regions klimatförhållanden samt minska utsläppen och transportkostnaderna.

Normer, färdigheter och hälsosamma byggnader

55. Europaparlamentet framhåller vikten av att renoveringskraven ger sidovinster i vissa strategiska punkter, eftersom sådana krav inte enbart medför energibesparingar utan även ökar egendomens värde och stödjer undanröjandet av hinder, såsom delade incitament. Parlamentet anser att man bör prioritera totalrenoveringar, även etappvis, av byggnader med sämst prestanda, i synnerhet genom att fastställa de miniminormer för energiprestanda som är nödvändiga för investeringar i renoveringar och bör tillämpas horisontellt samt baseras på befintliga nationella energimärkningar. Parlamentet anser att sådana åtgärder gynnar de boende och kan bidra till att lyfta medborgarna ur energifattigdomen ([30]). Parlamentet noterar de låga nivåerna av totalrenoveringar, med en förväntad takt på 0,2 %. Parlamentet föreslår att man ska undersöka och införa bindande lägsta renoveringsmål för att 2050 års klimatneutralitetsmål ska uppnås.

56. Europaparlamentet understryker att stegvis strängare miniminormer för energiprestanda bidrar till att långsiktiga renoveringsstrategier omsätts i praktiken, särskilt när de planeras och fasas in på ett korrekt sätt, och skapar investeringssäkerhet på marknaden, särskilt om de åtföljs av kapacitetsuppbyggnad, skräddarsydd rådgivning, teknisk rådgivning och ekonomiskt stöd.

([27]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG (EUT L 88, 4.4.2011, s. 5).

([28]) Europeiska revisionsrätten, i det citerade verket.

([29]) Kommissionens meddelande av den 16 juli 2008 om offentlig upphandling för en bättre miljö (COM(2008)0400).

([30]) Arbetsdokument från kommissionens avdelningar – konsekvensbedömning som åtföljer förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda, s. 95–97 (SWD(2016)0414).

57. Europaparlamentet efterlyser en starkare evidensbaserad strategi som med hjälp av tillförlitliga och bättre data möjliggör korrekta uppskattningar av byggnaders energieffektivitet och åtgärders kostnadseffektivitet, vilket främjar lika villkor när det gäller bästa praxis för kostnadseffektiva lösningar i EU.

58. Europaparlamentet är övertygat om att införandet av ett byggnadsrenoveringspass för att främja, samordna och spåra fortsatta förbättringar och övervaka såväl renoveringarnas omfattning som energiprestandan gynnar fastighetsägare, byggföretag och hyresgäster, som bör ha tillgång till renoveringspasset. Parlamentet betonar att detta pass bör vara ett gemensamt EU-verktyg som anpassas till nationella och regionala särdrag för att hantera de utmaningar som följer av skillnader mellan byggnadsbestånden och anpassas till den befintliga certifieringen av byggnaders energiprestanda.

59. Europaparlamentet betonar vikten av att samla informationen om byggnader i ett enda digitalt verktyg. Parlamentet anser att detta bör innefatta materialets potential för cirkularitet, en utvärdering av inomhusluftens kvalitetsfaktorer, inbegripet ur ett hälso- och säkerhetsperspektiv, och robusta indikatorer baserade på befintliga miljöverktyg och miljönormer.

60. Europaparlamentet betonar vikten av och potentialen hos Fonden för en rättvis omställning i samband med planerna för återhämtning efter covid-19-krisen när det gäller arbetstagares utbildning och kvalifikationer inom bygg- och renoveringssektorn, och för att höja kompetensen hos och omskola arbetstagare i påverkade regioner, inbegripet digitaliseringen av företag inför övergången till en koldioxidneutral ekonomi.

61. Europaparlamentet understryker att renoveringar alltid bör leda till hälsosamma, mögelfria byggnader med beaktande av inomhusluftens kvalitet. Parlamentet betonar att revideringen av standarder för luftkvalitet, värmekomfort och andra inomhusrelaterade hälso- och komfortaspekter, medräknat tillräckligt dagsljus och mekanisk ventilation, bidrar till att förbättra hälsan och produktiviteten hos dem som nyttjar byggnaderna och säkerställer betydande välfärdsbesparingar och minskar därmed medlemsstaternas offentliga utgifter samt gynnar hela EU:s ekonomi och dess medborgare.

62. Europaparlamentet betonar behovet av att säkerställa en tillräcklig nivå av sakkunskap när det gäller att underhåll och användning av byggnader bland personal och byggnadsnyttjare, inklusive beteendeförändringar, för att fullt ut kunna dra nytta av de fördelar som är förknippade med ökad energiprestanda.

63. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inleda ett jämställdhetsintegrerat kompetens- och informationsinitiativ på EU-nivå inom renoverings- och byggsektorn i syfte att samarbeta med berörda parter i fråga om omskolning, kompetenshöjning och kapacitetsuppbyggnad, med inriktning på sysselsättning, i synnerhet för att locka unga att arbeta inom renoveringssektorn. Parlamentet understryker att det för att garantera kvalitet, överensstämmelse och säkerhet krävs att de yrkesverksamma som deltar under utformnings-, konstruktions- och renoveringsetapperna har tillräcklig kompetens och lämpliga färdigheter, och att detta inbegriper mellanhänder såsom installatörer, arkitekter och entreprenörer. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta fram en nationell strategi för att förbättra kompetensen inom byggindustrin med fokus på energieffektivitet, materialens hållbarhet och cirkularitet, passiv teknik och integrering av förnybar energi, inbegripet egenförbrukning och digitala lösningar, samt tillhandahålla arbetstagare i mikroföretag och små- och medelstora företag särskilt stöd.

64. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bistå programmen för integrerad renovering med kompetens och innovation genom riktade Marie Sklodowska-Curie-åtgärder och Erasmus+-programmet och att inrätta en Horisont Europa-insats för renoveringar av lokalsamhällen och bostadsområden, och uppmanar genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur (Eacea) att främja och genomföra en strategisk kompetensallians för byggsektorn i syfte att utforma och tillhandahålla gemensamt utbildningsinnehåll för att åtgärda de nuvarande kompetensluckorna. Parlamentet uppmanar likaså enskilda personer, företag och organisationer att utnyttja pilotprojektet för kompetens och utbildning och liknande system för praktisk utbildning, fortbildning och teoretisk utbildning inom renoveringssektorn.

65. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att senast 2022 lägga fram grundliga konsekvensbedömningar av typologier för byggnader, nyttjare och besittningsrätt, och att utarbeta en rättslig ram för införandet av miniminormer för energiprestanda som skärps stegvis i enlighet med målet för 2050. Parlamentet understryker att sådana normer skulle bidra till att planerna för ett mycket energieffektivt och koldioxidsnålt byggnadsbestånd till 2050 omsätts i praktiken och kan ge marknaden synlighet och säkerhet när det gäller omvandlingen av det befintliga byggnadsbeståndet. Parlamentet betonar att minimikrav för energiprestanda på nationell nivå bör åtföljas av ett omfattande paket med politiska åtgärder, som åtminstone inbegriper information och skräddarsydd rådgivning till medborgarna samt lämpligt finansieringsstöd.

66. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att senast 2025 införa snabba renoveringspass för byggnader, inklusive ett avsnitt med information om bättre luftkvalitet inomhus och hälsosamma byggnader.

67. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta fram en EU-klimatberäknare som en del av renoveringsvågen och som säkerställer korrekt och lättbegriplig märkning av byggmaterial, produkter och tjänster i samband med renoveringen av EU:s byggnadsbestånd före 2050. Parlamentet framhåller att klimatberäknaren bör säkerställa lika villkor för de viktiga aktörer som spelar en roll för – eller har anknytning till – växthusgasavtrycket från programmen för integrerad renovering av EU:s byggnadsbestånd, och att en sådan heltäckande strategi skulle påverka beteendet positivt hos medborgarna, industrierna och de små och medelstora företagen i EU. Parlamentet framhåller att detta koncept måste bygga på principerna om cirkulär ekonomi och livscykelekonomi för att öka efterfrågan på klimatvänliga varor som tillverkas i Europa, och därmed stärka konkurrenskraften hos EU:s byggsektor. Parlamentet föreslår att kommissionen ska utnyttja beprövade vetenskapliga metoder när den gör uppskattningar av växthusgasutsläppen, och exempelvis låta sig inspireras av sitt produktmiljöavtryck.

68. Europaparlamentet kräver att den kommande översynen av energieffektivitetsdirektivet höjer ambitionsnivån i artiklarna 3, 5 och 18 och att en ny strategi tas fram för att fastställa byggnormer som är förenliga med EU:s energi- och klimatmål i samband med översynen av direktivet om byggnaders energiprestanda.

69. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över energicertifikatens genomslagskraft i alla medlemsstater och stärka befintliga bestämmer. Parlamentet noterar att energicertifikatens tillförlitlighet, samstämmighet och jämförbarhet runtom i EU bör förbättras så att de kan bli ett pålitligt marknadsverktyg för bedömningen av byggnaders prestanda och kvalitet, särskilt för finanssektorn.

Digitalisering och tillförlitliga data

70. Europaparlamentet anser att digitalisering är ett verktyg för medborgarnas aktiva deltagande i energisystemet genom decentraliserad produktion, lagring, flexibilitet, sektorsintegrering och sammankoppling. Parlamentet understryker digitaliseringens och uppgifternas roll i planeringen, genomförandet, kontrollen och övervakningen av resultaten av renoveringsplanerna, liksom för effektivare energiplanering och energiförvaltning.

71. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka tillförlitligheten hos och bristen på byggrelaterade data och beakta hur ökad tillämpning av digitalisering kan bidra positivt till att säkerställa en stark evidensbaserad strategi vid antagandet av politik för energieffektivitet och renovering. Parlamentet inser att nationella databaser för energicertifikat, byggdata och annan byggnadsinformation måste digitaliseras och göras tillgängliga när man ansöker om ett digitalt byggpass och andra smarta byggtillämpningar.

72. Europaparlamentet anser att sakernas internet kan användas för att mäta renoveringars verkliga inverkan på byggnaders energiprestanda och möjliggöra storskaliga kostnadseffektiva renoveringsstrategier. Parlamentet framhåller att integrerad artificiell intelligens kan ha stor potential när det gäller dataanalys samt övervakning, förvaltning och justering av byggnaders energiförbrukning.

73. Europaparlamentet anser att digitaliseringen av byggnader och byggteknik är en viktig drivkraft för ökad energieffektivitet. Parlamentet uppmanar alla lokala, regionala, nationella och europeiska aktörer att proaktivt verka för främjande av en fullständig digitalisering.

74. Europaparlamentet betonar fördelarna med nät med mycket hög kapacitet för kommunikationsinfrastruktur när det gäller att främja smarta hem, det vill säga de som ingår i ett bredare digitalt energiekosystem som gör det möjligt för byggnader att dra nytta av och tillhandahålla smarta funktioner, och möjliggör energiintegrering och energibesparingar inom olika sektorer av ekonomin, inbegripet åtgärder på efterfrågesidan och optimering av energianvändning i byggnader, såsom smarta apparater, utrustning för hemautomation, elektriska värmepumpar, batterilagring, laddningspunkter för elfordon och smarta mätare, bland annan digital teknik. Parlamentet välkomnar att det reviderade direktivet om byggnaders energiprestanda syftar till att ytterligare främja smart byggnadsteknik med hjälp av en indikator för smart beredskap, som är ett stödjande verktyg för att bedöma byggnaders smarta beredskap och öka medvetenheten bland fastighetsägare och byggnaders nyttjare om vilket värde systemen för fastighetsautomation och fastighetsstyrning har för byggnaders övergripande prestanda. Enligt parlamentet bör tillämpningarna enligt artiklarna 14 och 15 i detta direktiv utvidgas.

75. Europaparlamentet framhåller att smarta nät är viktiga för att det ska gå att effektivt integrera förnybar energi i elnäten, och efterlyser fler gränssnittsmöjligheter för systemansvariga för överföringssystemen och för distributionssystemen, i syfte att öka energieffektiviteten och förbättra eltjänsterna. Parlamentet betonar att smarta byggnader som är anslutna till nano- eller mikronät kan säkerställa stabilare elförsörjning och bättre tillgång till uppvärmnings-/kylningssystem.

76. Europaparlamentet understryker att bostads- och konsumenträttigheterna kräver sociala säkerhetsåtgärder, uppgiftsskydd och samtycke i enlighet med bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen. Parlamentet betonar att de digitala lösningar som införs vid renoveringar bör vara intuitiva, enkla och driftskompatibla och att deras installation bör åtföljas av nödvändig utbildning, information och stöd till dem som nyttjar byggnaderna. I detta avseende understryker parlamentet potentialen hos icke-inkräktande digital teknik.

77. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utvärdera om det behövs en översyn av kraven på laddningsinfrastruktur i direktivet om byggnaders energiprestanda. Parlamentet betonar att smart laddningsinfrastruktur är en förutsättning för ökad ren elektromobilitet.

Renoveringsvågen

78. Europaparlamentet ser renoveringsvågen som en chans att uppnå ett energieffektivt och klimatneutralt byggnadsbestånd till 2050 med hjälp av en handlingsplan för programmen för integrerad renovering, med inriktning på lokalsamhällen, särskilt de som lever i energifattigdom, samt hälsosamma, anständiga, ekonomiskt överkomliga och energieffektiva byggnader där människor kan förverkliga sin fulla potential i linje med den europeiska gröna given och målet om nettonollutsläpp av växthusgaser 2050, något som kan genomföras i fullständig samklang även med den nya industristrategin för EU, SMF-strategin för ett hållbart och digitalt EU, strategin för en cirkulär ekonomi, mekanismen för en rättvis omställning och instrumenten för återhämtning samt strategierna för att göra Europa rustat för den digitala tidsåldern.

79. Europaparlamentet är övertygat om att renoveringsvågen kan mildra effekterna av covid-19-krisen genom att stimulera de nationella och lokala ekonomierna, och till exempel främja högkvalitativa och nödvändiga arbetstillfällen inom byggsektorn och sektorn för förnybar energi samt stödja anställda i mikroföretag och små och medelstora företag, som utgör 97 % av byggbranschen, och i slutändan medföra många möjligheter och olika fördelar som skulle kunna uppnås genom förbättrad energieffektivitet i det europeiska byggnadsbeståndet, inklusive sociala och miljömässiga sidovinster. Parlamentet betonar att renoveringsvågen kan spela en viktig roll för en hållbar återhämtning och vara central för eventuella planer för återhämtning efter covid-19-krisen. Därför betonar parlamentet att kommissionen inte bör fördröja detta förslag och bör tillhandahålla en översikt över alla tillgängliga finansieringsalternativ.

80. Europaparlamentet vill att paketet om ren energi genomförs på ett ambitiöst sätt. Parlamentet framhåller de nationella energi- och klimatplanernas betydelse för maximeringen av möjligheterna inom byggsektorn. Parlamentet bekräftar sitt åtagande att noga följa genomförandet av dem och av alla andra bestämmelser och uppmanar kommissionen att verkställa åtgärderna i det reviderade energiprestandadirektivet.

81. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att principen om att sätta energieffektivitet främst är central i renoveringarna av EU:s byggnadsbestånd, i linje med förordningen om styrningen av energiunionen.

82. Europaparlamentet ser positivt på att medlemsstaterna i sina långsiktiga renoveringsstrategier fastställer delmål för 2030 och 2040 på vägen mot målet om klimatneutralitet. Parlamentet är bekymrat över de avsevärda förseningarna i vissa medlemsstater när det gäller inlämningen av deras långsiktiga renoveringsstrategier. Parlamentet uppmanar dessa medlemsstater att ta tillfället i akt att uppfylla sina rättsliga skyldigheter enligt direktivet om byggnaders energiprestanda och att lämna in de försenade långsiktiga renoveringsstrategierna. Parlamentet uppmuntrar regeringarna att genomföra innovativa strategier som gör medborgarna aktivt delaktiga i program för energieffektivitet. Parlamentet anser att långsiktiga renoveringsstrategier bör erkännas som ett viktigt instrument för att planera, mäta framstegen och uppnå målen när det gäller energieffektivitet.

83. Europaparlamentet betonar att ett mycket energieffektivt och koldioxidsnålt byggnadsbestånd bör uppnås genom att energiförbrukningen minskas avsevärt med hjälp av en kraftfull och gynnsam energieffektivitetspolitik, samtidigt som den efterfrågan som återstår täcks med förnybar energi. Parlamentet understryker att byggnadsrenoveringarna bör integreras med bredare insatser för att minska koldioxidutsläppen från energisystemet och gå hand i hand med investeringar i exempelvis effektiva fjärrenerginät och värmepumpar, och att man därför bör anta en strategi utgående från

system-/fjärrenergi som omfattar alla potentiella effektivitetsåtgärder såsom återvinning av överskottsvärme. Parlamentet betonar behovet av att fastställa konkreta åtgärder för att genomföra de möjligheter som fastställts i fråga om högeffektiv kraftvärmeproduktion och fjärrvärme. Parlamentet understryker att denna systemstrategi krävs för att uppnå omställningen till en mycket energieffektiv ekonomi, helt baserad på förnybar energi, och säkerställa förenlighet med målet att begränsa den globala uppvärmningen till under 1,5 °C.

84. Europaparlamentet välkomnar kommissionens uttalande om att främja renoveringar av skolor, sjukhus och bostäder för behövande, i synnerhet det offentligägda byggnadsbeståndet som ofta är i sämst skick. Parlamentet betonar dock att det stora beståndet av bostadshus är en utmaning som bör antas, eftersom det utgör 75 % av den byggda golvytan i EU.

85. Europaparlamentet instämmer med analysen att det finns många vinster med byggnadsrenoveringar i energieffektivitetssyfte, såsom bättre lärande och snabbare återhämtning och att människor lyfts ut ur energifattigdom. Parlamentet framhåller att luftkvaliteten förbättras inomhus och utomhus, utsläppen minskar, energieffektiviteten ökar, värmekomforten förbättras och importberoendet och energifattigdomen minskar, och vill att dessa vinster systematiskt inbegrips i programmen för integrerad renovering.

86. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att sjösätta sektorsövergripande, landspecifika och skräddarsydda kommunikationskampanjer om de olika möjligheter och vinster som följer av ökad energieffektivitet i byggnadsbeståndet samt att tillhandahålla information om samlade kontaktpunkter och finansieringsmöjligheter som finns tillgängliga, även på unionsnivå.

87. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inlemma renoveringsvågsåtgärderna i ny och reviderad unionslagstiftning och se över klimat- och energimålen 2030, med full respekt för subsidiaritetsprincipen och principen om kostnadseffektivitet, för att möjliggöra samverkanseffekter mellan olika rättsakter och säkerställa att de följer en färdplan i riktning mot klimatneutralitet, samtidigt som man ser till att energieffektivitetsåtgärder, medräknat byggnadsrenoveringar, integreras som en nyckelstrategi för att täppa till luckorna i 2030-målen. Parlamentet understryker behovet av ekonomiskt stöd för att säkerställa överkomliga bostäder för ägare och hyresgäster.

88. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utvärdera de långsiktiga renoveringsstrategierna och utfärda rekommendationer till medlemsstaterna som belyser både befintliga luckor och bästa praxis. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att se över sina långsiktiga renoveringsstrategier vart femte år i linje med översynscykeln och ambitionsmekanismen i FN:s ramkonvention om klimatförändringar (UNFCC), i syfte att säkerställa uppnåendet av målet om ett mycket energieffektivt och klimatneutralt byggnadsbestånd. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att betrakta de långsiktiga renoveringsstrategierna som ett verktyg för att slå in på en väg för ekonomisk stimulans och återhämtning som kräver ambitiösa, ingående och brådskande åtgärder från medlemsstaternas sida för att färdigställas. Parlamentet uppmanar de medlemsstater som ännu inte har gjort det att utan dröjsmål lämna in sina långsiktiga renoveringsstrategier.

89. Europaparlamentet vill att byggsektorn och renoveringssektorn, särskilt mikroföretag och små och medelstora företag, inbegrips i återhämtningspaketet. Parlamentet kräver att den ekonomiska stimulansplanen prioriterar investeringar i byggnadsrenoveringar som leder till uppnåendet av ett mycket energieffektivt byggnadsbestånd som baseras på förnybar energi.

o

o o

90. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till alla EU-institutioner och till medlemsstaterna.